

Розділ 1

МАРА

Ми довго-довго тонемо в тиші.
Навколо нас зяє Корвіум — місто, повне людей, але мені воно видається порожнім.

«Розділяй і владарюй».

Я розумію, що вони задумали, де провели червону лінію. Фарлі та Девідсон напружено придивляються до мене, а я ї собі втуплююся в них.

Кел, мабуть, не розуміє, що навіть якщо зараз завоює престол, Багряна сторожа і Монтфорт цього так не облишать. Мабуть, корона обходить його більше, ніж думка якоїсь там багряної. Мабуть, не можна більше називати його Келом.

Тиберій Келор. Король Тиберій. Тиберій VII.

Він народився із цим іменем і носив його, доки не познайомився зі мною.

При знайомстві назвав мене злодюжкою, бо так мене звали всі.

Якби ж то я могла забути події останньої години. Відступити на крок назад. Спіткнутися. Завагатися. Ще хоч секунду потішитися ї не відчувати нічого, крім болю в утомлених м'язах і зцілених кістках. І порожнечі після адреналіну бою. А ще віри в Келову любов і підтримку. Серце крається, але я не маю сили ненавидіти Кела за цей вибір. Лють прийде згодом.

Обличчя у Фарлі занепокоєне, ї цей вираз мене дивує. Я більше звикла до її холодної рішучості чи пекучого гніву. Вона зауважує мій погляд, і її пошрамовані вуста сіпаються.

— Я сповіщу про Келове рішення решті Командування, — заявляє вона, порушуючи напружену тишу. Її слова тихі і зважені. — Тільки Командуванню. Ада передасть повідомлення.

Прем'єр Монтфорту киває на знак згоди.

— Гарзд. Не виключено, що генерали Барабанщик і Лебедиця вже щось знають. Вони стежили за королевою Леролан, відколи вона вступила до гри.

— Анабель Леролан була при Мевеновому дворі досить довго, принаймні кілька тижнів, — відповідаю я, і якимось дивом голос не тремтить. Слова звучать рівно, лунко. Треба виглядати сильною, навіть якщо так не почуваюся. Це брехня, але брехня на благо. — Вона, мабуть, знає більше, ніж я.

— Імовірно, — каже Девідсон і задумливо киває. Мружиться, опускає погляд. Він не вдивляється в землю, а просто поринає в задуму. Перед ним розгортається план. Шлях уперед непростий. Це й дурню ясно. Мовби вибачаючись — ніби я можу злитися за те, що він мусить зробити — додає: — Тому й мушу знову вибратися туди. Пильність і чуйність, ага?

— Пильність і чуйність, — хором повторюємо ми з Фарлі, здивувавши одна одну.

Він виходить із завулка й рушає геть. На його лискучому сивому волоссі грає сонце. Після бою він умився від поту й попелу, перевдягнувся зі скривавленої форми у свіжу. Він готовий на все, щоб зберегти свій звичний образ досконало спокійного, зібраного і цілковито пересічного чоловіка. Мудрий вибір. Срібні витрачають забагато зусиль на зовнішність і показну демонстрацію своєї сили та влади. Король Самос і його родина у вежі над нами ведуть у цьому перед. Обіч Воло, Євангеліни, Птолемія й королеви Вайпер Девідсон майже невидимий. Він за потреби може злитися зі стінами. Вони не зауважать його наближення. Нікого з нас не зауважать.

Я хапаю ротом повітря, ковтаю слину, змушую себе додумати наступну думку: і Кел теж не помітить.

Тиберій, — сердито виправляю себе. Я стискаю кулак і тішуся болю, коли нігті впиваються у плоть. Треба звати його Тиберієм.

Мене дивує мовчанка, яка запала на чорних, спорожнілих мурах Корвіума після завершення облоги. Провівши поглядом Девідсона, я повертаюся до парапетів навколо внутрішнього двору міста-фортеці. Наслана дрижаками хурделиця давно відгула, темрява розвіялася, а місто мовби змаліло. Стало не таким страшним. Через це місто гнали багрянних солдатів на певну смерть в окопах. А тепер багряні патрулюють мури, вулиці, ворота. Багряні засідають обіч срібних королів і говорять про війну. Кілька солдатів з багряними пов'язками походжають стінами

й оглядають територію з пістолями наготові. Їхня зброя вже випробувана в бою. Черлена сторожа не має підстав для тривоги — бодай поки що, — але ніхто не заскочить її зненацька. Мевенове військо відступило. Навіть Воло Самос не зважиться здійснити напад зсередини Корвіума. Йому потрібна Сторожа, потрібен Монтфорт, потрібні ми. Він нічого не вдіє, особливо коли тут Кел зі своїми пустопорожніми балачками про рівність (зви його Тиберієм, дурепо). Воло потрібні не лише ми, а й Тиберій. Потрібне його ім'я, його корона, його клята рука в клятому шлюбі з його триклятушою донечкою.

Обличчя в мене палає. Мені соромно за ревності, які здійснюються в душі. Те, що я втратила Кела, мусило би бути найменшою з моїх проблем. Утрата Кела мусить маліти на тлі страху загинути, програсти війну, змарнувати все, над чим ми працювали. Але мені все одно болять. Лишається тільки перетерпіти.

Чому я не сказала «так»?

Я не прийняла його пропозиції. Не прийняла його. Мене розриває ще одна зрада — не лише Келова, а й моя власна. «Я тебе кохаю...» — ми обоє давали обіцянку й обоє її порушили. Ці слова мали би значити «Я ціню тебе понад усе. Тебе хочу більше. Тебе потребую. Я не можу жити без тебе. Я зроблю все, тільки б наші шляхи не розійшлися».

Він цього не сказав. І я не скажу.

Його корона важливіша, ніж я, а моя справа важливіша, ніж він.

І ніж мій страх перед новою кліткою. Кел пропонував мені неможливу роль фаворитки. Якби Євангеліну знову вдалося відтіснити, він посадив би мене на престол. Я вже знаю, як виглядає той світ з ракурсу правої руки короля. Я не хочу повертатися до того життя. Кел — не Мевен, але престол у них той самий. Він змінює і псує людей.

Чудернацька то була б доля. Кел зі своєю короною й королевою з роду Самос — і зі мною. Якась часточка мене, над якою воля не владна, жалкує, що я відмовила. Було б легко. Це можливість пустити все на самопас, відступити, виграти — й насолоджуватися світом, про який не могла і мріяти. Я подарувала би своїм рідним заможне життя. Ми всі були б у безпеці. А я була б із ним. Стояла б у Кела при боці: багряна дівчина під руку зі срібним королем. Здатна змінити світ. Убити Мевена. Спати без жахів, жити без страху.

Я різко кусаю губу, щоб прогнати тугу. Я майже розумію його вибір. Навіть коли життя розвело нас по різні боки барикад, ми одне одному пасуємо.

Фарлі гучно переступає з ноги на ногу, щоб привернути увагу. Із зітханням притуляється до стіни завулка і складає руки на грудях. Вона, на відміну від Девідсона, не завдала собі клопоту зняти скри- вавлену форму. Її стрій не такий огидний, як у мене, — ані багнюки, ані клоччя плоті, тільки висохла й почорніла срібна кров. Після на- родження Клари минуло вже кілька місяців, але Фарлі ще не скину- ла вагу й носить її з гордістю. Якщо колись у ній і була хоч крихта співчуття, то вона зникла без сліду, й тепер у блакитних очах палає гнів. Скерований він не на мене. Вона підводить погляд на вежу, що височить над нами. Це там химерна рада багряних і срібних нама- гається вирішити наші долі.

— Це був він, — і навіть не чекає, доки я спитаю, про кого вона. — Сріблясте волосся, дебела шия, дебільний обладунок. Чому він досі дихає, хоча прохромив Шейдові серце?

Від думки про Птолемія Самоса я ще різкіше вганяю нігті в до- лоню. Принц Розлому. Вбивця мого брата. Мене, як і Фарлі, огортає лють. А також сором.

— Це він.

— Він живий, бо ти уклала договір з його сестрицею. Твоя свобода в обмін на його життя.

— Моя помста, — зізнаюся я. — Так, я дала Євангеліні слово.

Фарлі шкірить зуби, не приховуючи відрази.

— Срібній вона слово дала. Та ця обіцянка гівна варта.

— Обіцянка є обіцянка.

Вона видає глибокий гортанний звук, схожий на гарчання. Роз- правляє широкі плечі, повертається до вежі. Цікаво, скільки в неї зусиль іде на те, щоб не зайти в ту залу й не вирвати Птолемію очі. Якби вона могла це зробити, я не стала б її зупиняти. Я, власне, під- тягнула б стільця поближче і сіла дивитися.

Я розтискаю кулак, відпускаючи скибку болю. Тихо ступаю впе- ред, скорочуючи відстань між нами. Повагавшись секунду, опускаю долоню їй на руку.

— Це я пообіцяла. Не ти. Не хтось інший.

Фарлі на мить завмирає, і вишкір перетворюється на посмішку. Вона повертається до мене. Коли в її очі падає промінь світла, вони спалахують яскравою блакиттю.

— Здається, до політики в тебе більший хист, ніж до війни, Маро Барров.

Я зболено всміхаюся.

— Це одне й те саме. — Здається, я нарешті засвоїла цей важкий урок. — Як думаєш, тобі вдасться? Його вбити?

Колись вона, мабуть, тільки форкнула б і розсміялася в очі тому, хто припустив би, що вона не зможе. Фарлі — сильна жінка з міцною бронєю. Так їй потрібно. Але цього разу мені вдається зазирнути за кам'яну маску незворушної генералки — можливо, завдяки Шей- дові, й точно завдяки Кларі і зв'язку, який тепер постав між нами. Вона вагається, й усмішка трохи блідне.

— Не знаю, — бурмоче вона. — Але я не зможу ані на себе дивитися, ані на Клару, якщо бодай не спробую.

— А я не зможу дивитися у вічі собі, якщо дозволю тобі полягти при спробі помститися. — Я міцніше стискаю її руку. — Будь ласка, не роби дурниць.

Її усмішка загорається з новою силою, ніби хтось клацнув вими- качем. Фарлі навіть підморгує мені.

— Коли це я робила дурниці, Маро Барров?

Від погляду на неї у шрамах на моїй шиї, про які майже вдалося забути, спалахує біль, але й він маліє на тлі іншого.

— І чим це закінчиться? — бурмочу я в надії, що вона зрозуміє. Фарлі трусить головою.

— Я не можу відповісти на запитання, сформульоване так роз- мито.

— Тобто... з Шейдом. І Птолемієм. Уб'єш ти його, і що далі? Євангеліна вб'є тебе? Чи Клару? А я вб'ю Євангеліну? І так далі, без кінця?

Я знайома зі смертю, але це зовсім інша справа. Тепер прораховую наслідки. Таке більше пасує Мевенові. Фарлі давно вже збиралася вбити Птолемія — ще коли я прикидалася Мариною Титан — але то було для Сторожі. Задля справи, а не просто задля сліпої кривавої помсти.

Вона неймовірно широко розплющує дуже живі очі.

— Хочеш, щоб я лишила його в живих?

— Звичайно, ні, — ледь не огризаюся я. Слова зриваються з моїх вуст несамохіть: — Я сама не знаю, чого хочу. Але ж сумніватися не за- боронено, Фарлі. Я знаю, до чого помста і лють можуть довести і тебе, і всіх навколо. І, звичайно, я не хочу, щоб Клара росла без матері.

Вона різко відвертається, щоб я не побачила її обличчя. Але не- достатньо швидко, щоб приховати сльози, які раптом виступили

на очах. Вони так і не проливаються. Фарлі сіпає плечима, відмахуючись від мене.

Але я не здаюся. Бо не можна здаватися. Треба, щоб вона мене вислухала.

— Вона й так уже втратила Шейда. Я знаю, що б вона сказала, якби мусила вибрати між помстою за батька й живою матір'ю.

— Між іншим, про вибір, — цідить вона крізь зуби, й далі не озирюючись на мене. — Я пишаюся тим, який вибір зробила ти.

— Фарлі, не змінюй тему...

— Ти мене чуєш, дівчинко-блискавка? — Вона шморгає носом і натягує силувану посмішку, але коли повертається до мене, обличчя в неї почервоніло й опухле. — Я сказала, що тобою пишаюся. Так і запиши. Закарбуй собі на лобі. Більше, може, такого й не почувеш.

Я мимоволі похмуро сміюся.

— Так і зроблю. І чим же саме ти пишаєшся?

— Ну, як не рахувати твого відчуття стилю, — вона торкається мого плеча, струшуючи засохлі лусочки крові, — і, звичайно, твоєї доброти і стриманості...

Знову сміх.

— ...я тобою пишаюся, бо знаю, як це — втратити того, кого любиш.

Цього разу вона бере мене за руку — імовірно, щоб я не втекла від розмови, до якої не готова.

«Маро, оберни мене». Він сказав це менше години тому. Слова невідступно переслідують мене.

— Це зрада, — шепочу я.

Я втупилася в підборіддя Фарлі, щоб не дивитися їй у вічі. Лівим кутиком її вуст пробігає глибокий шрам, який відтягує губи трохи вбік. Це — слід від удару ножем. Коли ми познайомилися при світлі блакитної свічки у старому фургончику Вілла Свистуна, шраму ще не було.

— Звичайно, він же...

— Ні. Зрадив не він.

Над головою пропливає хмара, кидаючи на нас тінь. У літньому вітерці вчувається несподіваний холод. Я здригаюся. Мимоволі зринає туга за Келом і його теплою присутністю. Він не давав мені мерзнути. У мене серце стискається від болісної думки про те, від чого ми обоє відмовилися.

— Він багато мені обіцяв, — продовжую думку я, — але й я йому також. І порушила обіцянки. А в нього були й інші присяги. Собі, загиблому батькові. Корону він любив до того, як покохав мене, — і байдуже, чи він це усвідомлював. Він думає, що діє правильно й так буде краще для всіх. Що я можу йому закинути?

Зробивши зусилля волі, я ловлю погляд Фарлі й уважно вдивляюся їй у вічі. Їй нічого мені сказати — чи бодай її слова мені не сподобаються. Вона прикушує губу, щоб не випустити слів. Марно.

Вона форкає, намагається триматися так ніжно, як тільки вміє. Навіть за таких обставин вона кусюча.

— Не вибачайся за нього і те, ким він є.

— Я й не вибачаюся.

— А мені здається, вибачаєшся, — роздратовано зітхає вона. — Навіть новий король — це все одно король. Він, може, й тупить, але це має розуміти.

— Може, для мене це було би правильним рішенням. Для багряних. Хтозна, чого вдалося б досягнути багряній королеві.

З холодною рішучістю Фарлі каже:

— Майже нічого, Маро. А може, й узагалі нічого. Ну, вдягнули б тобі на голову корону, але зміни були б надто дрібні, надто повільні. — Тут її голос м'якшає. — І скасувати ті зміни було б легко. Вони не затрималися б надовго. Усі наші досягнення померли б із тобою. Зрозумій мене правильно: світ, який ми хочемо збудувати, мусить перетривати нас.

Заради тих, хто прийде після нас.

Фарлі втуплюється в мене майже нелюдськи напруженим поглядом. У Клари — Шейдові очі, не як у Фарлі. Медвяні, а не кольору океану. Цікаво, які риси вдачі вона успадкує від Фарлі, а які — від Шейда.

Вітерець ворухить нещодавно підстрижену шевелюру Фарлі, що в тіні хмар зблискує темним золотом. Попри шрами, вона досі юна — чергове дитя війни й руїн. Вона бачила таке, що мені й не снилося, і здійснила більше, ніж я встигну за ціле життя. Більше жертвувала, більше страждала. Вона втратила матір, сестру, мого брата і своє кохання. Втратила дитячі мрії про те, ким стане, коли виросте. Все розвіялося. Якщо вона, попри все, може йти далі й вірити в нашу справу, то зможу і я. Хай би скільки ми сперечалися, я вірю Фарлі. Незвично, що вона мене втішає, але саме цього я потребувала.

Я стільки часу подумки сперечалася із самою собою, що вже від цього стомилася.

— Маєш рацію.

Я відпускаю мрії про Келову пропозицію, і вони відступають у п'ятьм. Без вороття.

Не стану я багряною королевою.

Фарлі до болю стискає моє плече. Хай би як потрудилися цілителі, тіло досі болить, а в неї дуже міцна хватка.

— А ще, — докидає вона, — на престолі сиділа б не ти. Королева Леролан і король Розлому все пояснили. Престол посіла б вона, та дівчина із Самосів.

Я сміюся від цієї думки. Євангеліна Самос вичерпно висловила свою думку ще в кімнаті рад. Аж дивно, що Фарлі цього не помітила.

— Вона зробить усе, щоб цього не сталося.

— Що?

Її погляд різкішає, але я тільки стенаю плечима.

— Ти ж бачила, що вона робила. Як старалася тебе спровокувати.

Перед очима зринає свіжий спогад. Євангеліна викликає служку-багряну перед ціле збіговисько, розбиває келих і змушує бідолашку прибирати, просто для забави. І щоб розгнівати всіх багрянокровців у кімнаті. Нескладно зрозуміти, чому вона це зробила й чого хотіла досягнути.

— Вона не хоче цього союзу, якщо доведеться взяти шлюб із... Тиберієм.

Хоч цього разу мені вдається заскочити Фарлі зненацька. Вона розгублено кліпає, але їй явно цікаво.

— Вона знову опинилася там, з чого починала. Я думала... тобто я не вдаватиму, наче розумію срібних, але ж...

— Євангеліна зараз і сама — принцеса. Здобула все, про що мріяла. Здається, вона не хоче знову ставати чиеюсь. А для неї заручини зводяться саме до статусу. І для нього, — додаю я, хоча серце стискається. — Це договір про владу. Владу, яку вона вже має чи... — тут мій голос трохи зривається, — владу, якої більше не хоче.

Мені згадується Євангеліна й час, проведений з нею в палаці Білого полум'я. Вона зітхнула з полегшею, коли Мевен одружився не з нею, а з Ірис Сигнет. І не тому, що він — чудовисько. Думаю, просто... у неї був хтось дорожчий. Дорожчий за саму себе чи Мевенову корону.

Елейна Гевен. Після того як її рід повстав, Мевен назвав Елейну Євангеліниною хвойдою. Я не зауважила Елейни на раді, але значна частина дому Гевен пристала до Самосів і уклала з ними союз. А тіні вміють зникати, коли їм заманеться. Може, Елейна була там весь час — а я й не помітила.

— Думаєш, вона спробує перекреслити все, чого досягнув її батько? Якщо буде така нагода? — У Фарлі вигляд, як у кішки, що впіймала на вечерю ласу мишу. — Якби їй... хтось допоміг?

Кел не зречеться корони заради кохання. А Євангеліна?

Щось підказує мені, що це не виключено. Згадуються її інтриги, тихий опір, спроби пройти лезом бритви.

— Можливо. — Це слово набуває нового значення для нас обох. Нової ваги. — У неї свої резони. І це, гадаю, дає певні переваги нам.

Губи Фарлі розтягуються в подобі справжньої усмішки. Попри все, про що я довідалася, в мені раптом розквітає надія. А Фарлі плескає мене по руці й усміхається ширше.

— Ну, Барров, запиши це собі. Я тобою страшенно пишаюся.

— Інколи й від мене буває користь.

Вона регоче й відступає на крок, жестом кличучи мене за собою. Останні кучугури снігу вже тануть під літнім сонцем, тож вулиця гостинно виблискує перед нами. Я вагаюся, не готова полишити цей темний безпечний закуток. Світ поза цією схованкою видається занадто широким. А попереду темніє внутрішній двір Корвіума з вежею посередині. Я втягую повітря і змушую себе ступити вперед. Перший крок дається з болем. Та й другий.

— Тобі не обов'язково підніматися, — буркає Фарлі, підступаючи до мене ближче, й сердито зиркає на вежу. — Я тобі скажу, як усе складеться. Ми з Девідсоном розберемося.

Я не знаю, чи витримаю це: повернутися в залу, сидіти мовчки, доки Тиберій жбурлятиме мені в обличчя все, що ми зробили. Але немає на те ради. Я помічаю те, чого не можуть зауважити інші. Знаю те, чого інші не розуміють. Мушу повернутися. Заради нашої справи.

І заради нього.

— Я хочу знати все, що знаєш ти, — шепочу я до Фарлі. — Про всі Девідсонові плани. Я не збираюся знову влізати в цю веремію наосліп.

Вона швидко погоджується. Майже занадто швидко.

— Звісно.